

2 • 2018

NÄKYVÄ *nainen*

NNKY
KFUK
YWCA

**Naiset
naisten
parhaaksi**

kansainvälinen ~ ekumeeninen ~ paikallinen NNKY

4-5 Uudet Kamalat äidit® ja Voimasiskot™ -työmuotojen vetäjät valmiina palvelukseen
Kati Taipale ja Vaula Hacklin aloittavat liitossa.

6-7 Kristuksen kirkon virka kannattelee
Yhteinen pappeus 30 vuotta.

8-9 Kättilönä vaikeille ja vaietuille asioille
Esther Peltonen tukee vaikeassa raskaustilanteessa olevia.

10-11 Maria Magdalena, nainen, opetuslapsi, apostoli Maria Magdaleenan maineenpalautus – Kevään elokuva on paljastaa naisen paikan.

12-14 NNKY:n Oma talo 90 vuotta – Jutta Palo ja Anu Myllö kertovat kokemuksiaan Hotelli Helkassa.

12 Oman talon synty-sanat Käkisalmissa elokuussa 1918.

13 Filmitähti muistelee

– Michael Elphick, Gorkin puisto ja Hotelli Helka.

14 Arkkitehti ja kauppaneuvos – Wivi Lönn ja Hanna Parviainen.

15 Virsiä ja viiniä: Kaksi lahjaa nautittavaksi – Lahden NNKY:ssä yhdistyvät henki ja ruumis.

16-17 "Sota sodista julmin" – NNKY ja sisällis-

sota jäsenlehtiemme sivuilla vuonna 1918.

18 #totuusvapauttaa on luterilaisen kirkon väen tapa sanoa: nyt riittää! #sanningenbefriar är vårt sätt att säga - nu räcker det!
Lutherska kyrkans #metoo.

19 Turun NNKY:n kodinsiunaus

Seurakuntavaalit 2018: Mitä sä aiot tehdä?

Ristisaatto on jumalanpalvelusta jalan
– Vaellus pyhiin -kirja ja valokuvanäyttely.

20-22 NNKY-palsta

21 Lasten ja isovanhempien leiri luo yhteyksiä – uudenlainen leiri Turussa.

23 Kirjoja, kirjoja

Näkyvä Nainen 2018

Näkyvä Nainen ilmestyy nyt 4 kertaa vuodessa, mutta paksumpana.

NN 3

- Aineistopäivä: 16.8.
- Lehti ilmestyy: 27.9.

NN 4

- Aineistopäivä: 25.10.
- Lehti ilmestyy: 29.11.

KANSI: MARI HYTTINEN

NNKY (Nuorten Naisten Kristillinen Yhdistys ry) on ekumeeninen, monikulttuurinen ja kansainvälinen liike, jossa eri-ikäisiä naisia ja tyttöjä rohkaistaan kohtaamaan erilaisuutta ja osallistumaan oman yhteisön toimintaan ja päätöksentekoon.

Liity jäseneksi

NNKY-yhdistyksissä voit harrastaa, vaikuttaa, opiskella, ohjata kerhoja, järjestää tapahtumia, tehdä vapaaehtoistyötä, kantaa vastuuta tai tuoda toimintaan oman osaamisesi. Suomen NNKY-liiton luottamustehtävissä pääset vaikuttamaan naisten ja tyttöjen elämään liittyviin yhteiskunnallisiin kysymyksiin ja hyvinvointiin sekä osallistumaan kansainväliseen järjestöyhteistyöhön.

Jäsenetuja ovat muun muassa jäsenlehti Näkyvä Nainen ja jäsenalennukset Tunturikeimiöllä Muoniossa sekä Hotelli Helkassa Helsingissä.

Lisätietoja:

Suomen NNKY-liitto
(09) 434 2290
nnky@ywca.fi

www.ywca.fi

Suomen Nuorten Naisten Kristillisten Yhdistysten liiton jäsenlehti (117. vuosikerta)
Medlemsblad för Förbundet KFUK i Finland (årg. 117)
Päätoimittaja / Chefredaktör Anne Pönni
Toimitussihteeri / Redaktionssekreterare
Anne Lagerstedt, p. (09) 4342 2925, 040 359 3138, anne.lagerstedt@ywca.fi
Yhteystiedot / Kontaktuppgifter Pohjoinen Rautatiekatu 23 B, 00100 Helsinki / Norra Järnvägsgratan 23 B, 00100 Helsingfors
nnky@ywca.fi, www.ywca.fi
p. (09) 434 2290
Kirjoittajakunta Anna Liisa Karjalainen (Keski-Uudenmaan NNKY), Mari Hyttinen (Suomen NNKY-liitto), Monika E Pensar (Helsingfors KFUK), Linda Jordas (Helsing-

Löydä oma äänesi

Tasa-arvokysymykset ja seksuaalinen häirintä ovat pysyneet medioissa ja jokapäiväisissä keskusteluissa syksyn #metoo-kampanjasta lähtien. Kampanja on murtautunut puhumattomuuden kulttuuria, mikä tekee meille hyvää. Lisäksi huomio on kiinnittynyt pelisääntöihin ja mekanismeihin, joilla ehkäistä ja puuttua häirintään ja kiusaamiseen esimerkiksi työpaikoilla.

Kampanja on tehnyt kysymyksiä näkyväksi mutta kansainvälistä työtä tasa-arvon ja naisten aseman parantamiseksi on tehty pitkäjänteisesti NNKY-liikkeessä ja muissa naisjärjestöissä jo yli sadan vuoden ajan. Osallistuin maaliskuussa YK:n naisten asemaa käsittelevän toimikunnan kokoukseen ja sen tapahtumiin New Yorkissa. Mukana oli tuhansia naisia eri puolilta maailmaa, useita kymmeniä myös Suomesta ja sata naista NNKY-liikkeestä.

Tutustuin matkallani **Nirmala Gurungiin**, joka koordinoi nuorten naisten toimintaa ja tukee naisten johtajuutta Nepalissa NNKY:ssä. Nirmala on kotoisin syrjäiseltä maaseudulta eikä osannut unelmoida pääsevänsä New Yorkiin vaikuttamaan. Hän on saanut tukea omaan kasvuunsa NNKY:stä ja kierrättää saamaansa hyvää nyt eteenpäin toimimalla nuorten naisten parissa.

Tarinat ja oman äänen löytäminen ja vahvistuminen on keskeistä NNKY:n valmennuksessa, ja Nirmala sanoi tapahtumassa omaa tarinaansa ja tuntojansa seuraavasti:

*Luulin olevani samanarvoinen.
Luulin että minulla on oikeus omiin ajatuksiini.
Mutta minua arvosteltiin.
Lannistuin. Taakse jäänyt kipua palasi uudelleen ja uudelleen.
Rukoilin että joku kuulisikin ääneni.
Etsin turvallista tilaa.
Tänään tunnen olevani turvassa, löysin tuon tilan.
Olen kasvanut enemmän kuin osasin kuvitellakaan.
Olen oppinut rakastamaan itseäni. Olen vapaa.
Tässä paikassa olen vapaa olemaan se, joka haluan olla.
En pelkää jakaa ajatuksiani eikä puheeni ole sopimatonta muille.
Tässä paikassa olen turvassa.
Tämä paikka ei ole kiinni sijainnista, sitä ei voi jäljittää.
Se paikka olet sinä, sisareni.*

Meissä naisissa ja sisaruudessa on voimaa. Tukekaamme toisiamme! Voimallista kevättä ja kesää toivottaen,

Anne Pönni
Suomen NNKY-liiton pääsihteeri

MARI HYTTINEN

Hotel Helka

HYVÄ YÖ - PAREMPI PÄIVÄ

Pohjoinen Rautatiekatu 23, 00100 Helsinki, Finland
Puh. 09 613 580, www.hotelhelka.com

facebook.com/hotelhelka #hotelhelka @HotelHelka

Naiset tunturissa

26.8.–1.9.2018

- Erämaaluonnon rauhaa
- Yhdessäolon iloa
- Kodikas, nykyaikainen majoitus
- Kulttuuria, hartautta, laulua, leikkiä ja letunpaistoa
- Maailman puhtainta ilmaa

Ilmoittaudu mukaan!

TUNTURIKEIMIÖ

Puh. 0500 209 630
www.tunturikeimio.fi
Olemme myös Facebookissa!

NÄKYVÄ nainen

Painopaikka Forssan Kirjapaino
Vuosikerta ulkopuolisille tilaajille kotimaaan ja Pohjoismaihin 25 €, muualle 30 €. Vuosikerta sisältää neljä numeroa.
För utomstående prenumeranter en årgång i hemlandet och de nordiska länderna 25 €, andra delar av världen 30 €.
Årgång innehåller fyra nummer.
Aikakaustien Liiton jäsenlehti / Medlemsblad av Tidskrifternas Förbund

Uudet Voimasiskot ja Kamalat äidit -työmuotojen vetäjät valmiina palvelukseen

Voimasiskojen tavoitteena kokonaisvaltainen hyvinvointi

Olen **Kati Taipale** ja aloitin maaliskuun alussa Voimasiskot™-innostajana Suomen NNKY-liitossa. Koulutukseltani olen kasvatustieteen maisteri, pääaineena aikuiskasvatustiede.

Voimasiskot-innostaja Kati Taipale toivoo, että uusia Voimasiskot-ryhmiä käynnistyisi ja että hän saisi mahdollisuuden tavalta sekä kouluttaa uusia ohjaajia.

Lisäksi olen työnohjaaja ja prosessikonsultti sekä opinto-ohjaaja. Olen toiminut erilaisissa ohjaustehtävissä jo pitkään sekä aikuisten että nuorten parissa muun muassa koulutussuunnittelijana, kouluttajana, työnohjaajana ja opinto-ohjaajana.

Vuoden alusta lähtien olen aloittanut yrittäjänä Vierellä-nimisessä yrityksessäni. Minusta on tärkeää kulkea ihmisten vierellä, tukien ja kannustaen. Jokainen meistä tarvitsee rinnalla kulijan ja tukea elämänsä eri hetkiin. Tämä on myös oman tekemiseni ydin; arvostava kohtaaminen ja voimavara-
rasuuntautunut ohjaus.

Harrastan koiran ulkoilutusta sekä runojen kirjoittamista. Perheeseeni kuuluu ihanan, mutta itsepäisen lapin-koiramme lisäksi aviomies sekä neljä lasta; kaksi tyttöä ja kaksi poikaa.

Vapaaehtoistyö lähellä sydäntä

Innostuin välittömästi pyrkimään Voimasiskot-innostajaksi, sillä hankkeessa yhdistyvät asiat, jotka itselleni ovat merkityksellisiä ja mielekkäitä; ohjaus, kehittäminen ja vapaaehtoistyö. Koen myös NNKY-liikkeen toiminnan tyttöjen ja naisten hyväksi erittäin arvokkaana työnä.

Vapaaehtoistyön näen Voimasiskot-hankkeessa mahdollisuutena vaikuttaa naisten hyvinvoinnin edistämiseen. Vertaisuuden hengessä jokainen voi olla edistämässä naisten voimavarojen hyödyntämistä, tunteiden käsittelyä ja kokonaisvaltaista hyvinvointia.

Vapaaehtoistyö on aina ollut sydäntäni lähellä ja olenkin ollut itse useita vuosia vapaaehtoisena sekä Mannerheimin lastensuojeluliitossa Vanhempainpuhelimessa ja -netissä että Laut-

tasaaren seurakunnassa perhekerhon vastuunkantajana.

Yhdessä olemme enemmän

Näen Voimasiskot-hankkeen innostavana vertaistuen mallina ja toivoisin, että mahdollisimman moni innostuisi perustamaan uusia ryhmiä. Hankkeessa jo olemassa oleva materiaali toimii hyvänä tukena ryhmien osallistujille ja ohjaajille. Turvallisessa ryhmässä jokaisella on mahdollisuus käsitellä omia tunteita ja voimavaroja sekä vahvistua ihmisenä. Yhdessä olemme enemmän!

Toiveeni on, että uusia Voimasiskot-ryhmiä käynnistyisi ja saisin mahdollisuuden tavata sekä kouluttaa uusia ohjaajia. Haluaisin myös rakentaa jo olemassa oleville ryhmille erilaisia vertaistuen muotoja muun muassa some-ryhmiä, valtakunnallisia tapaamisia yms. Tässä vaiheessa haluaisin tutustua toiminnassa jo mukana oleviin ihmisiin ja kuulen mielelläni kokemuksia nykyisestä toiminnasta ja miten sitä voisi kehittää edelleen.

Autan mielelläni Voimasiskot-kysymyksissä

Jos haluat perustaa uuden ryhmän, ota yhteyttä! Jos olet jo mukana toiminnassa, kuulis sinusta mielelläni! Olen innoissani saadessani aloittaa Voimasiskot-innostajana ja haluankin parhaani mukaan auttaa ryhmien perustamisessa, ohjaajien kouluttamisessa ja jo olemassa olevien ryhmien tukemisessa. Olethan yhteydessä missä tahansa Voimasiskot-ryhmiin liittyvässä asiassa. Autan mielelläni: voimasiskot@ywca.fi, puhelin 050 408 3484.

Kati Taipale

Kamalat äidit -toiminnan hyödyllisyys näkyy kauas

Olen **Vaula Hacklin**, vauhdikkaissa ruuhkavuosissa tasapainotteleva kolmen lapsen äiti. Asun Vihdin Ojakkalassa ja perheeseeni kuuluu lasten lisäksi mieheni sekä puolivuotias riehakas jackrussellinterrieri Vilda.

Koulutukseltani olen kasvatustieteen maisteri ja töitä olen tehnyt mm. Mannerheimin Lastensuojeluliiton Uudenmaan piirissä perhetoiminnan koordinaattorina ja Maaseudun Sivistysliitossa MSL-opintokeskuksessa koulutussuunnittelijana.

Olen ollut lähes 10 vuotta aktiivisesti mukana MLL:n Vihdin paikallisyhdistyksen vapaaehtoisena, joten vapaaehtoistyö on minulle tuttua sekä työn että harrastustoiminnan kautta.

Vihdin Kamalat äidit -ryhmä vakuutti

Innostuin tulemaan Kamalat äidit®-koordinaattoriksi, kun edellisessä työ-

säni seurasin sivusta Vihdissä toimivaa Kamalat äidit -ryhmää ja olin erittäin vaikuttunut tästä toimintamallista. Ryhmän ohjaajien ja osallistujien into, ilojen ja murheiden jakaminen sekä hankalienkin asioiden yhdessä pohtiminen ovat vertaistoimintaa parhaimmillaan! Toiminnan hyödyllisyys ja tarpeellisuus välittyivät myös sivusta seuranneelle. Vihdin ryhmän ohjaaja vinkkasi koordinaattorin paikasta ja päätin samantien laittaa työhakemuksen!

Vapaaehtoistoiminta on äärimmäisen tärkeää työtä ja on ihanaa, että niin moni innostuu mukaan vapaaehtoistomijaksi. Vertaisryhmän ohjaajana on erinomainen mahdollisuus tehdä juuri omaan elämäntilanteeseen sopivaa vapaaehtoistyötä.

Erittäin tarpeellista tukea äideille

Näen Kamalat äidit toimintana, joka pitää saada vielä laajemmin ihmisten tietoisuuteen ja sen myötä tullaan toivotavasti kouluttamaan lisää ohjaajia ja perustamaan uusia ryhmiä. Erittäin tärkeää ja tarpeellista vertaistukea murrosikäisten lasten äideille.

Olisi hienoa, jos voisimme kokeilla ryhmiä myös verkossa ja räätälöidä ryhmiä erilaisille kohderyhmille, ku-

ten yksinhuoltajille tai erityislasten äideille.

Kuulis mielelläni Kamalat äidit-toiminnan kokemuksia, ajatuksia ja kehitysideoita juuri sinulta! Jos haluat tulla mukaan Kamalat äidit -ryhmään tai perustaa ryhmän omalle paikkakunnallesi, olethan yhteydessä: kamalataidit@ywca.fi, puhelin 050 586 3776.

Vaula Hacklin

KUVAT: MARI HYTTINEN

Kamalat äidit -koordinaattori Vaula Hacklin kutsuu kertomaan kokemuksia, ajatuksia ja kehitysideoita ja tulemaan mukaan Kamalat äidit -toimintaan.

Kristuksen kirkon virka kannattelee

Yksilöiden tarinat kietoutuvat yhteiseksi Kristuksen kirkon tarinaksi. Pappeja tulee ja menee, kirkko pysyy ja ennen kaikkea Kristus. Kristus kutsuu naisia ja miehiä: "Tule ja seuraa". Mennään, seurataan, kehottaa kirkkoherra ja lääninrovasti Annakaisa Rantala.

na, vaan kuulen niissä aikakauden huokauksen: yksi jakso kirkossamme huokaa ja vaikeroi synnytystuskissa uuden edessä.

Pappisurani ensivaiheet

– Ensimmäiset kaksi viikkoa pappina toimin isyysloman sijaisena Alppilan seurakunnassa. Sen jälkeen siirryin sijaisuuteen Vihdin seurakunnassa. Kirkkoherrana oli Paavalin Synodin jäsen, naisten pappeuden vastustaja **Pertti Sistonen**. Juuri hän kuitenkin kutsui minut töihin. Olen siitä kiitolinen. Suurimmalle osalle Vihdin seurakuntalaisista papin sukupuoli ei ollut ongelma, aivan päinvastoin. Niin paljon hyvää sain kuulla: "Vihdoin-kin!" "En olekaan koskaan ennen nähnyt naispappia." "Hyvinhän se sujuu." "Mukavaa kun meilläkin on nyt naisen pappina."

– Vasta myöhemmin tuli tärkeäksi tulla huomatuksi ammattiosaamisen eikä sukupuolen takia. Tänäpäin olen mieluummin hyvä kirkkoherra kuin hyvä naiskirkkoherra.

Seurakunta kasvatti kirkkoherran

– Aloitin 1.9.1989 nuorisotyössä Orimattilassa virallisena apulaisena. Olin kolme kertaa perhevapailla. Voimakkaimpia kokemuksia naisena ja pappina olon leikkauspisteistä minulla oli silloin, kun seison pappina hautajaisissa arkun päädyssä huomattavan raskaana. Tunnen lapsen liikkeen kohdussani. Suuri mysteeri on syntymättömän lapseni edessä. Katselen ark-

kua, joka sekin on sisätila, arkkua, jossa lepää matkansa päättänyt ihminen. Suuri mysteeri on hänenkin edessään. Elämän ja kuoleman salaisuudet kietoutuvat toisiinsa. Hengitys miltei salpautuu tilanteen pyhyden takia. Tätä ei miespappi voi kokea.

– Paljon myöhemmin toimin jonkin aikaa kehitysvammatyön papin sijaisena ja hetken Orimattilassa diakoniatyön kappalaisena. Minulla on selkeä kokemus hetkestä, jossa ensimmäisen kerran oivalsin, että minusta voisi tulla kirkkoherra. Kokemus on henkilökohtainen ja järkipäinen. Kesäkuun 2004 alusta lähtien olen ollut Orimattilan seurakunnan kirkkoherra. Seurakunta kasvatti minusta kirkkoherran itselleen. Tulin valituksi "vanhanaikaisella" tavalla, jossa papin tuttuus selvästi ohittaa oppiarvot. Kuopuksemme oli tuolloin 8½-vuotias. Pappisäidin sydäntä raastoi lapsen kysymys: "Äiti, oletko sitten kirkkoherrana vieläkin enemmän pois kotoa?". Vielä raastavampaa oli vastata rehellisesti: "Kyllä."

Valta näyttäytyy ensisijaisesti vastuuna

– Muistan ensimmäisen rovastikunnan kirkkoherrojen kokouksen. Palasin kaiherrus mielessäni kotiin. Mieskollegojen mielestä ei ollut mitään ongelmallista siinä, että kiirastorstein ehtoollisenvietot järjestetään vain miesvoimin vahvan herätysliikkeen takia. Minusta oli.

– Aloittaessani kirkkoherrana naispuolisia kollegoita ei juuri ollut. Nyt, Hollolan rovastikunnan lääninrovastina vuodesta 2016, voin todeta, että valta näyttäytyy ensisijaisesti vastuuna. Olen muutaman kerran asettanut kappalaisen virkaan. Vain suurella vavistuksella ja pyhällä pelolla pystyn lausumaan sanat: "Sillä valtuutuksella, jonka Kristuksen kirkko on Jumalan tahdon mukaisesti minulle antanut, asetan sinut tähän virkaan Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen." Tie-

dän, että virkani on minua suurempi, ja että Kristuksen kirkon virka kannattelee.

Onko sukupuolella jokin lisäarvo?

– Olennaiset asiat papin, kirkkoherran tai lääninrovastin tehtävän hoidossa eivät riipu sukupuolesta. Oletan että jokainen ikäiseni naispuolinen pappi on silti kohdannut sukupuoleensa liittyvän kysymyksen. Oletan myös, että suuri osa miespuolisista kollegoista ei ole pohtinut sukupuoltaan pappeuttaan miettiessään.

– 1980-luvulla teologiaa opiskelleille ja kirkon pappisvirkaan kutsumusta kokeville naiseus oli vielä toiseutta, poikkeusta. Naisten johtajuus samoin. Siihen liittyvät kysymyksethän ovat osittain samoja niin kirkossa kuin muuallakin. Vaikka naisiesimerkkejä pappisviran hoitamiseksi tai johtajana toimimiseksi kirkossa ei juuri ollut, se toi myös vapautta. Ei tarvinnut olla entisaikojen miespappien tai mieskirkkoherrojen roolin vanki, jossa asema ja rooli korostuvat, vaan voi itse luoda tehtävästä käsin nousevaa johtajuutta.

– Tärkeämpää on teologia, vakaus ja oikeudenmukaisuuden ja tasapuolisuuden tavoittelu, halu rakastaa kirkkoa ja omaa seurakuntaa, kyky sekä joustaa että olla luja; tietää, osata ja suostua vajavaisuuteen, kyky kantaa vastuuta ja sietää yksinäisyyttä.

"Mukavaa kun meilläkin on nyt nainen pappina."

Huijarisyndroomalle stoppi

– Tunnistan monien naisten kokemuksen epäilystä omien kykyjen riittävyyteen. Milloin muut huomaavat totuuden? Milloin paljastuu, etten oikeastaan osakaan? Riittämättömyyden varjo – miksi se tuntuukin olevan naisille ominaista. Arkikokemus itseensä täysin luottavista, oman osaamisensa yläkanttiin arvioivista, johtamistehtäviä itsestään selvästi hakevista miehistä tuntuu vahvistavan tätä.

– Nuorille teologinaisille sanon: jatko-opiskelkaa, hakeutukaa johtamiskoulutuksiin, hakekaa johtamiseen liittyviä virkoja kirkossa. Varokaa enemmän sitä, että kutistatte itseänne kuin sitä, että kuvittelisitte itsenne liikoja.

Vastarinta hämmästyttää

– En ole itse juurikaan kokenut urani aikana suoraa pappisvirkan ja sukupuoleni yhdistelmän kyseenalaistamista. Monet naiset ovat tätä saaneet tuta, edelleenkin. Yksikään papiksi vihitty mies ei liene joutunut vastaamaan kysymykseen: Pidätkö todella itseäsi oikeana pappina, vaikka olet mies?

– Erityisesti kirkkoherran ja muiden johtavassa asemassa olevien pitää olla tietoisia kirkon valtarakenteisiin edelleen kytkeytyvistä sukupuoleen liittyvistä kysymyksistä. Minusta on hämmästyttävää, että 30 yhteisen viran vuoden jälkeenkin arkkipiispan vaalissa oli tänä talvena ehdokas, joka ei virkakäsityksensä takia tunnusta osaa kirkkomme papeista papeiksi, eikä siksi voisi hoitaa kaikkia virkatehtäviään. Hämmennyksen määrän ylittää vain ehdokkaan saaman kannatuksen laajuus. Miksi nämä kertaalleen ratkaistut kysymykset virasta ja naisen paikasta kirkossa ovat uudelleen nousset pintaan?

Annakaisa Rantala

Puheenvuoro Yhteisen pappeuden 30-vuotisjuhlassa 20.2.2018.

Helsingin hiippakunnan piispa **Samuel Lehtonen** vihki minut papiksi 29 vuotta sitten. Lehtorina en ollut, sillä tuo virka ei kutsunut eikä innostanut, kertoo Orimattilan seurakunnan kirkkoherra **Annakaisa Rantala**.

– Ordinaatioon meitä valmistautui vajaan kymmenen hengen joukko naisia ja yksi mies. Ordinaatiokoulutuk-

sessä piispa muistutti: "Älkää sitten, NAISSET, tulko koskaan sanomaan, että en voi hoitaa tätä kirkollista toimintaa, koska lapsi on sairaana." Näin siis vuonna 1989. Lausahdus pitää sisällään monta olettamusta naisista, miehistä, isistä ja äideistä, perheen rooleista – sellaisia, että tunnen verenpaineen nousun yhä. Pappisisän ei tarvitse murehtia lapsensa sairautesta. En enää ajattele noita piispan sanoja yhden yksittäisen ihmisen sanoiksi.

Kättilönä vaikeille ja vaietuille asioille

Itu-työssä tuetaan naisia, jotka ovat tulleet yllättäen raskaaksi ja jotka eivät tiedä, mitä tuossa tilanteessa tekisivät. **Esther Peltonen** on yksi tukijoista, joka auttaa löytämään tunnelin päästä valoa.

Esther Peltoselle NNKY:n jäsenyys on tarkoittanut aina sananmukaisesti ja käytännössä naisten hyväksi toimimista ja vieläpä naisille herkeimmällä alueella. Esther on tehnyt 12 vuotta Itu-työtä vapaaehtoisena ja se on hänen sydämenasiansa NNKY-liikkeessä ja Keski-Uudenmaan NNKY:ssä.

Tukena yllätys-raskauden paniikissa

Itu-työssä tuetaan naisia, jotka ovat tulleet yllättäen raskaaksi ja jotka eivät tiedä, mitä tuossa tilanteessa tekisivät.

– Kriisiraskaustilanteessa nainen on usein paniikissa, eikä hän kykene ajattelemaan selkeästi. Hänellä ei ehkä ole ketään, jonka kanssa voisi puhua, eikä neuvolassakaan ole välttämättä mahdollisuutta – eikä aikaa – keskustella omasta tilanteesta ja vaihtoehdoista. Päätös abortista on kuitenkin tärkeä miettiä tarkasti, koska siitä ei voi peruuttaa, Esther Peltonen selvittää.

Näissä tilanteissa Esther on yksi niistä Itu-työhön koulutetuista, jonka kanssa voi luottamuksellisesti keskustella omasta tilanteestaan.

– Meidän tehtävämme on auttaa naista löytämään oma ratkaisu. Kerromme vaihtoehdoista, ja tuomme esiin senkin, että abortti ei ole helppo ratkaisu, sillä kukaan ei voi tietää, mitä päätös myöhemmin itselle merkitsee ja mitä se itsessä herättää. Oli naisen päätös mikä tahansa, me kuuntelemme häntä myös abortin jälkeen.

Vertaisryhmästä apua abortin jälkeen

Aborttiin päätyneitä naisia ei jätetä yksin, vaan hän on tervetullut abortin läpikäyneiden vertaisryhmään. Ryhmissä on naisia, joilla abortista voi olla aikaa vähän tai kauemmin, jopa kymmeniä vuosia.

– Abortti ei vaikuta kaikkiin samalla tavoin, mutta jos sitä ei voi käsitellä, se voi vaikuttaa elämässä monin tavoin psykosomaattisina oireina ja ihmissuhdevaikeuksina perheessä ja muualla, Esther kertoo.

Abortti liittyy vahvasti naiseuteen ja äiteyteen. Keskenmeno voi surra, siitä voi puhuakin ja saada osakseen myötätuntoa, mutta abortti on vaiettu asia. Se voi nousta pintaan kauan jälkeenpäin.

– Naisten on vaikea puhua abortista, koska he eivät monesti ymmärrä, miksi heitä ahdistaa. Päälimmäiset tunteet ovat syyllisyys ja häpeä ja niiden alla myös piilotettu, käsittelemättömän suru, Esther kertoo.

Puhuminen ja tunteiden läpikäynnin saman kokeneiden kanssa helpottaa ja auttaa selviytymään. Vertaisryhmä perustuu toipumisohjelmaan, jossa kokoontumisia on 9 kertaa.

– Monet eivät uskaltaisi käsitellä asioita yksin, mutta ryhmässä kaikki tukevat toisiaan. Kipu yhdistää ja naiset kannattelevat toisiaan.

Rukouksen kannattelemana

Naisten, ryhmän ja ohjaajien puolesta rukoukset on olennainen osa Estherin vapaaehtoistyötä. Rukoilla voi autossa matkalla tapaamisiin yhdessä työparin **Tuula Haarasillan** kanssa, mutta on myös rukoustapaaminen joka toinen viikko. Siihen osallistuu naisia, joilla on kutsumus rukoilla Itu-työn puolesta. Kokoontuminen on Helsingissä Itu-tiloissa.

– Ilman Jumalan apua en voisi tehdä tätä työtä. Pyydän Jumalalta apua ja viisautta kohtaamisiin, joissa tarvitaan erityistä hienotunteisuutta ja viisautta.

Itu-työ perustuu kristilliseen ihmiskäsitykseen, jonka mukaan ihminen on arvokas Jumalan luomana yksilönä. Jokaisen omaa vakaumusta kunnioitetaan.

Montusta noustaankin hitaasti

Naiset saavat avun Itu-työn avulla, mutta Estherkin saa työstä paljon itselleen.

KUVAT: MARI HYYTINEN

Esther Peltonen tietää, miten vaikeaa naisten on puhua abortista, koska he eivät monesti ymmärrä, miksi heitä ahdistaa. Aborttikokemuksista toipumisen tueksi on ilmestynyt viime vuonna Outi Papusen ja työryhmän kirja *Kuljin kanssasi pienen matkan* (Päivä).

– Ihmiset ovat minulle tärkeitä ja ihmisen mieli on kiinnostanut minua aina. Naiset ovat yksilöitä, ja heihin pitää tutustua, jotta näkee, missä suu-

rimmat vaikeudet ovat. Olen oppinut Itu-työssä todella paljon, sillä vaikeassa tilanteessa ja kriisissä olevakin voi opettaa.

Parasta on kuitenkin se, kun näkee, miten Itu-ohjelma auttaa.

– Aluksi naisten tukeminen voi olla vaikeaa ja tuntuu kuin oltaisiin ihan jumissa ja pudottaisiin monttuun. Mutta sitten alkaakin tapahtua ja on aina nähty, miten toipumisohjelma auttaa. Kun naiset uskaltavat myöntää aborttiin liittyvät tunteensa ja käsittelevät niitä, muutos on valtava. Onhan se ihme, kun se, joka on masentunut ja siipi maassa, muuttuu lentäväksi linnuksi, Esther Peltonen kuvailee.

Itu-työn tarkoitus on auttaa pärjäämään omilla voimilla eteenpäin. Tuki on määräaikaan. Estheriäkin odottavat uudet naiset, jotka rohkaistuvat ottamaan yhteyttä ahdingossaan.

Anna Liisa Karjalainen

■ Itu-työ tarvitsee lisää vapaaehtoisia. Tiedustelut työstä ja koulutuksesta Helsingin alueella Esther Peltoselta p. 040 518 8783 ja Tampereen alueella Outi Papuselta p. 040 832 9001.

Lahjoitukset Itu-työlle:
Tampereen NNKY,
Tili: FI61 1146 3001 1167 45,
Viite/viesti: Itu Helsinki
www.ituprojekti.net

Tänä keväänä levitykseen tullut elokuva Maria Magdaleenasta palauttaa Marian kunnian ja rohkaisee naisia tuntemaan oman arvonsa Kristuksen seuraajina. Rooney Maran sielukas tulkinta Maria Magdaleenasta on uskottava ja lämmin.

KUVA: JONATHAN OLLEY

Maria Magdaleena, nainen, opetuslapsi, apostoli

Maria Magdaleena on malliesimerkki siitä, miten vaikea pala naisen hyväksyminen täysivaltaisena ihmisenä on ollut kautta kirkon historian.

Maria Magdaleenaan on liitetty paljon vääriä mielikuvia, Raamatun ulkopuolisia evankeliumeja (apokryfeja) ja kehitelty mielikuvituksellisia tarinoita jopa avioitumisesta Jeesuksen kanssa. Mitä hänestä oikeasti tiedetään?

Maria Magdaleena mainitaan nimeltä ensi kerran Markuksen evankeliumin

15. luvussa, jossa hän seisoo Jeesuksen ristin juurella Salomen ja toisen Marian kanssa. Maria Magdaleena oli kotoisin Gennesaretin tasangolta Magdalan kalastajakylästä. Luukkaan evankeliumin mukaan Jeesus ajoi hänestä seitsemän riivaajaa (Luuk. 8:2). Saman lähteen mukaan hän oli myös yksi vauraista naisista, jotka kulkivat Jeesuksen seurueen mukana ja avustivat häntä ja muita opetuslapsia taloudellisesti (Luuk. 8:1–3). Nykytiedon mukaan palvelemiseen olisi sisällynyt myös saarnaamista.

Kuoleman ja ylösnousemuksen todistaja Johanneksen evankeliumin mukaan

Maria Magdaleena oli Jeesuksen ylösnousemuksen ainoa todistaja. Hän oli tällä tavoin ensimmäinen apostolisen toimeksiannon saanut, Jeesuksen itsensä valitsemana. Maria todisti omin silmin sekä Jeesuksen kuoleman että haudauksen ja pysyi uskollisena Herralle loppuun saakka. Kirkkoisä Augustinus kutsuikin Maria Magdaleenaa apostolien apostoliksi.

Maria Magdaleenan ja muiden Raamatussa mainittujen naisten pysyttely lähellä Jeesuksen ristiä ja hautaa on ollut vaarallisempaa kuin tiedämme. Teologi **Dorothee Sölle** kuvauksen mukaan kapinoitsijoina teloitettujen julkinen sureminen sekä hautaaminen oli ankarasti kiellettyä. Rangaistuksena oli-

si voinut joutua itse ristiinnaulituksi kapinaan osalliseksi katsottuina. ”Maria Magdaleena on koko yhteisön pelon ja surun ruumiillistuma. Hän on rohkeampi kuin miehet; hän etsii Jeesusta haudalla, julkisella paikalla, jota miehet karttavat”, Sölle toteaa.

Eevan perisynnin symboliksi alennettu

Tutkija **Hannele Koivusen** mukaan Maria Magdaleenan todistus ylösnousemuksen ihmeestä oli alkukirkon miehille äärettömän kiusallinen. Se kertoi hänen erityisestä asemastaan ja vallastaan, eikä sitä ei voitu hyväksyä. Kirkkoisä Origenes ja Johannes Krysostomos olivat avoimesti sitä mieltä, että olisi ollut paljon sopivampaa, jos Jeesus olisi valinnut äitinsä ylösnousemuksensa todistajaksi. Lopputuloksena päädyttiin luomaan kaksi erilaista, jyrkästi vastakkaista naiskuvaa: Neitsyt Mariasta tehtiin aineeton, epäseksuaalinen, ikipuhtoinen ja synnitön palvonnankohde, kun taas Maria Magdaleenaan ripustettiin Eevan perisyn- ti ja seksuaalisuuden kirous.

Paavi Gregorius I vuonna 591 julisti, että Maria Magdaleena oli prostituoitu, ilman mitään todisteita Marian syyllistymisestä mihinkään epäsiiveellisyyteen. Hänet oli perusteetta yhdistetty toiseen Mariaan, joka Luukkaan evankeliumin mukaan kati Jeesuksen edessä syntejään ja pesi Jeesuksen jalat kyynelillään. Nykyään suurin osa tutkijoista pitää selvänä, että Luukkaan evankeliumin syntinen nainen, Betanian Maria ja Maria Magdaleena olivat eri henkilöitä. Nyt sen myöntää katolinen kirkokin, joka virallisesti julisti vuonna 2016 Maria Magdaleenan apostolien apostoliksi, yhdenvertaiseksi apostolien joukossa ja Jeesuksen ylösnousemuksen ensimmäiseksi todistajaksi ja julistajaksi. Ortodoksisessa kirkossa Maria Magdaleenaan liitetään arvonimi pyhä apostolien vertainen.

Anne Lagerstedt

Lähteet:

Hannele Koivunen: Madonna ja huora. Otava. Helsinki 1995
www.helsinki.fi/jari/polho/polleIV/magdaleena.html
Dorothee Sölle: Great Women of the Bible. Fortress Press 2006.
Jori Brander: Kotisatama.net, 2007

Maria Magdaleenan maineenpalautus

Ohjaaja **Garth Davisin** kaunis elämäkertaelokuva Maria Magdaleenasta on vaikuttava ja herkkä kuvaus naisesta, jonka Jeesus valitsi kuolemansa ja ylösnousemuksensa todistajaksi. Elokuva puhdistaa Marian siitä huonosta maineesta, joka häneen on syyttömänä ripustettu.

Elokuvan Maria (**Rooney Mara**) ei ole innokas avioitumaan, vaan häntä kiinnostaa enemmän hengellisten asioiden pohdiskelu. Hyvää tarkoittava perhe näkee kuitenkin Marian normeista poikkeavan käytöksen riivauksena ja kutsuu kotiin parantajia. Kylään saapuu parahiksi myös Jeesus (**Joaquin Phoenix**), joka ymmärtää Marian ahdistuksen todellisen synn. Maria lähtee seuraamaan Jeesusta tietäen, että kotiin ei ole paluuta.

”Elämäni ei ole omanne, mutta henkenne on, josta myös olette vastuussa Jumalalle”, vastaa Jeesus naisten kysymykseen siitä, miksi naisen osa on niin kova. Jeesus varoitti sekä miehiä että naisia antautumasta vihan valtaan. Hän kehottaa antamaan anteeksi, sillä viha ei vähene vihaamalla.

Uskville ja epäilijöille

Raamatun kertomuksiin on dramaturgisesti otettu vapauksia. Lasarusta vasta ol-

laan hautaamassa, kun Jeesus saapuu Betaniaan, ja Jerusalemin tapahtumat vedetään läpi ”pikakelauksena”. Taistelua Rooman miehitysvallasta vastaan kaipaavat Juudas ja muut miesopetuslapset odottavat Jeesuksen ajavan voimallaan roomalaiset ulos ja alkavat innokkaasti usuttaa Jeesusta ottamaan paikkansa messiaana ja Juudean vapauttajana.

Tekijöiden mukaan tavoitteena ei ole ollut tehdä perinteistä raamattuelokuvaa, vaan he luottavat elokuvan hengen kantavan sekä uskovia että epäileviä.

Jumalan valtakunta nyt ja tulevaisuudessa

Maria on kuitenkin jo tunnistanut Jeesuksen Jumalan pojaksi. Hän myös ymmärtää Jeesuksen julistaman valtakunnan olevan hengellinen, ei sotavoimin valloitettava. Pietari syyttää Mariaa, että hän on tehnyt valtakunnasta ja Jeesuksesta heikon.

Elokuva aloitetaan ja lopetetaan Marian sukelteluun Gennesaretin järvessä. Halutessaan voi nähdä varsinkin lopun sukeluskohtauksen symbolina kristikansan tulevalle ylösnousemukselle ja -tempaukselle. Jumalan valtakunta ei ole vain hengellinen vertauskuva, vaan Raamatun lupauksen mukaan myös fyysinen, kun aika on kypsä.

Anne Lagerstedt

Elokuvan Maria Magdaleena epäilee yhteiskunnan rakenteita, mutta uskoo Jeesukseen ja ymmärtää hänen sanomansa paremmin kuin muut.

NNKY:n Oma talo 90 vuotta

Hotelli Helka viettää 31.5. yhdistettyä syntymä- ja nimipäivää. Talo tarjoaa tarinan ja osaava henkilökunta palvelee lämmöllä.

Palvelupäällikkö **Jutta Palo** on ollut helkalainen 32 vuotta, ja respan tuttu vastaanottaja **Anu "Ankkuri" Myllö** 29 vuotta. – Olen ylpeä ja iloinen, että olen saanut tehdä näin pitkän uran Helkassa. Paljon on vuosien varrella tapahtunut mutta edelleenkin tyytyväiset asiakkaat ovat minulle työssäni tärkeintä. Onnistuneet palvelutilanteet ja mukavat työkaverit tuovat iloa ja saavat jaksamaan innokkaana vuodesta toiseen, Anu toteaa.

Anu Myllö on vähän päälle viisikymppinen nuori ja asustelee Espoossa. – Perheeseeni kuuluu mieheni ja neljä poikaamme (ei yhteisiä lapsia) siip-poineen sekä yksi ihana lapsenlapsi, jolle saan olla mummonpuolikas. Vaihtelevasti kotona asustelee pojista kaksi.

– Vapaa-aikana harrastan tanssia, ulkoilen koiravanhuksen kanssa, lueskelen sekä käyn konserteissa, teatterissa ja leffafestareilla, Anu jatkaa. – Pidän myös sisustamisesta, pienessä mitataavassa. Tilaisuuden tullen matkus-

telen mielelläni (Italia ja Sisilia ovat lempikohteitani) ja mökkeilen Punkaharjulla.

– Olen ollut koko Helkassa oloaika-ni vastaanotossa, kertoo Anu. Aloitin kolmivuorotyöllä, mutta yövuoroja en ole tehnyt enää melkein 25 vuoteen. Vastaanottotehtävien lisäksi hoidin henkilöstöasioita lähes 20 vuotta. Helkaan päädyin, kun opiskelukaverini tuli muinoin Helkaan harjoittelijaksi ja jäi töihin. Kun toinen paikka vapautui, vinkkasi hän siitä minulle.

Onko teillä Jutta-niminen tytär?

– Tulin Helkaan myyntisihteeriksi ja nyt olen palvelupäällikkö, kertoo Jutta. Teen huone- ja kokousvarauksia ja vastaan hinnoittelustamme. Hain vuonna 1985 avoinna ollutta hotellisihteerin paikkaa, mutta se ei silloin tärpännyt. Ajattelin, että varmaan käsin kirjoitettu hakemus ei ollut tarpeeksi hyvä.

– Vähän ajan kuluttua sitten aukesi myyntisihteerin paikka, jota en hake-

nut, Jutta jatkaa. Silloinen hotellinjohtaja **Eila Inkiläinen** oli säästänyt hotellisihteerin paikkaan tulleita hakemuksia ja oli sitä mieltä, että voisin sopia tähän toiseen tehtävään. Silloin ei ollut kännyköitä, ja koska olin väliaikaisessa asunnossa ja väliaikaisessa työssä, ei Eila tavoittanut minua puhelimitse. Hän olikin sinnikäs ja alkoi soitella Hollolasta Palo-nimisiä ihmisiä ja kyseli että onko teillä Jutta-niminen tytär, kunnes sitten tärppäsi. Ja sillä tiellä ollaan edelleen.

Helkan henki kannattelee

– Helkassa on ainutlaatuista Helkan henki, kertoo Jutta. Meillä on aina ollut hyvä tunnelma ja meininki ja mukavia ihmisiä töissä. Sekin varmasti vaikuttaa, että ei olla ketjuhotelli. Toki ajan kuluessa monet asiat ovat muuttuneet ja kaikki on nyt hektisempää ja vaativampaa kuin ennen. Koko ajan täytyy oppia paljon uutta. Hotelli- ja matkailuala on kokenut valtavan muutoksen viimeisten 10 vuoden aikana.

MARI HYTTINEN

Olemme täällä vieraitamme varten, kutsuvat Jutta Palo (vas.) ja Anu Myllö.

Helka on pysynyt hyvin mukana kehityksessä eikä ole mitenkään jäänyt jalkoihin tai polkemaan paikalleen. Siinä varmaan myös yksi Helkan ominaisuus, jatkuva kehitys, joka tuo tietysti muassa haasteita, mutta pitää myös ajan hermolla.

– Vuosien varrella hotelli- ja ravintolatoiminta on muuttunut paljonkin, Anu toteaa. Varsinkin ravintola on nähnyt paljon erilaisia variaatioita liiketoiminnassaan. Runsas kymmenen vuotta sitten tehty kokonaisvaltainen remontti teki Helkan tyylistä entistä suomalaisemman. Ilolla esittelemme suomalaista designia, niin vanhaa ja arvokasta kuin uusien suunnittelijoidenkin tuotantoa. Itse pidän kovasti nykyisestä tyylistä ja omaan kotiin on päätynyt myös mm. valaisimia, joita Helkassakin näemme.

Ekologiaa ja uutta tekniikkaa

– Teknisellä puolella kehitymme jatkuvasti. Tällä hetkellä käytössä oleva varaus- ja käyttöjärjestelmä lienee neljäs, jatkuu seur. sivulla...

*Helkassa on
ainutlaatuista
Helkan henki.*

Oman talon syntysanat

■ Suomen NNKY:n vuosikokous Käksälässä 8.–9.8.1918:

”Työtämme koskevista kysymyksistä herätti suurta myötätuntoa neiti N. Wilkman’in alustama kysymys o m a n t a l o n perustamisesta Helsingiin yhteiseksi kodiksi Suomen NNKY:lle sekä Helsingin yhdistyksille. Yksimielisesti pidettiin suotavana tällaisen ajatuksen toteuttaminen ja järjestettiin sen vuoksi asia tarkem-

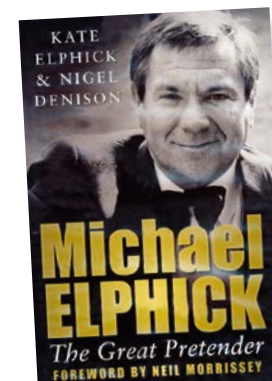
paa valmistelua varten pääjohtokunnalle [...] Mutta mikä tärkeintä on: me olemme tilaisuudessa asettamaan asia Herran eteen rukouksessa ja odottamaan Hänen vastaustaan tämän kypsymisajan kuluessa. Ilman Herraa emme mitään voi, mutta: ”Minä voin kaikki hänen kauttaan, joka minut väkeväksi tekee.”

Kotia kohti,
syyskuu 1918/MB

Hotelli Helkan vieressä oli kaasukello entisen Rakkarinien häpeänpaalan paikalla. Kello purettiin 1967.

SKYFOTO MÖLLER 1964

Filmitähti muistelee

■ Hotelli Helkassa filmattiin talvella 1985 Hollywood-elokuva **Gorkin puisto**. Helsinki sai roolin Moskovana ja Hotelli Helka naamioitiin Hotelli Budapestiksi. Hotellissa majoittui moni elokuvan tähdistä. Pashaa esittänyt **Michael Elphick** joutui käsirysyn hotellin baarissa **William Hurtin** kanssa, jatkuu seur. sivulla...

jonka olen opetellut Helkassa ollessani. Saimme vastaanottoon uuden palveluvaihtoehdon, joka on aivan loistava. Vieras voi kirjautua omatoimisesti sisään säästääkseen aikaa, jos vastaanotossa on ruuhkaa. Olemme tuki läsnä auttamassa tarvittaessa tai jos joku haluaa henkilökohtaista palvelua.

– Helkan luotsaama yhdenvertaisuus on arvo, jonka allekirjoitan mielelläni. On hienoa, että helkalaiset ottavat asioihin kantaa ja seisovat sanojensa takana. Ekologisuus on myös lähellä sydäntäni ja Helkassa huomioimme tämänkin asian, Anu iloitsee.

Historian havina valtina

Jutta ja Anu ovat yhtä mieltä siitä, että Helkan rakennus on ainutlaatuinen sekä historiansa puolesta mahtava. He ovat ylpeitä rakennuksesta ja sen pitkstä historiasta. Tietysti vanha talo ja sen myötä eri kokoiset ja malliset huoneet tuovat välillä myös haasteita, mutta hieno tarina kyllä vie voiton. Monikaan hotelli ei voi ylpeillä yhtä upealla historialla.

– Olisi hienoa, kun nämä Helkan tarinat vielä joskus saisi yksiin kansiin. Entiset kollegat **Esko Ikäheimo** ja **Sepo Lyly** muistaisivat paljon tarinoita vuosien varrelta. Meillä oli aikoinaan vastaanotossa ”musta vihko”, johon keräsimme kaikenlaisia hauskoja ja kummallisia sattumuksia, mutta vuosien varrella tehtyjen remonttien myötä vihko on kadonnut, Jutta harmittelee.

Jukkapalmukeihäitä ja porttikieltoja

Helkassa on ollut paljon kuuluisuuksia asumassa. *Dingon* aika alkoi olla jo vähän ohi, kun tulin taloon, mutta he yö-

pyivät aina Helkassa ja tyttöjä löytyi vintiltä ja kellarista, kun yrittivät päästä kontaktiin idoleidensa kanssa. Muistaakseni majoittuivat Helkassa koska **Nipa Neumannin** kummitäti oli kai NNKY:n jäsen, Jutta muistelee.

– Aikoinaan meille tuli ryhmävaraus nimellä *Paganini* ja ajattelimme, että nyt tulee klassisen musiikin edustajia majoittumaan, mutta Paganini olikin hard rock -bändi! Hyvin käyttäytyviä nuoria miehiä olivat. Kotimaisista bändeistä *Popeda* majoittui meillä joskus 80-luvulla ja saivatpa silloin sitten myös porttikiellon, joka myöhemmin on peruttu. *Kotiteollisuus* -yhtye sai myöskin aikanaan porttikiellon, kun järjestivät keihäskisat 6. kerroksen käytävällä aulan kukkaistutuksesta napattulla jukkapalmulla. Sekin porttikielto on sittemmin peruttu.

Kuuluisa loikkari ja lentäjäpoika

– Klassisen musiikin puolelta **Kim Borg** majoittui myös meillä usein. Viulisti **Viktoria Mullova** yöpyi Helkassa loikkausmatkallaan Neuvostoliitosta. **Mathias Rust** taisi myös majoittua meillä ennen Moskovan lentoaan. **Volvo-Markkasen** kanssa olen käynyt hintaneuvotteluja nyrkkeilyturnaukseen liittyen. Samalla hän kertoi minulle, kuinka hammasharjasta saa 10 minuutissa tehtyä ura-avaimen.

Nykyisistä kuuluisuuksista suosikkimme on ehdottomasti *Nightwish*, Jutta ja Anu hehkuttavat. Maailmantähteydestä huolimatta he ovat hyvin vaatimattomia ja mukavia ja majoittuvat aina meillä, jos vain tilaa on.

Jutta Palo
Anu Myllö
Anne Lagerstedt

Arkkitehti ja kauppaneuvos

Wivi Lönniä (1872–1966) pidetään Suomen ensimmäisenä itsenäisesti arkkitehtuurin alalla toimineena naisena. Hänen vuosina 1898–1945 suunnittelemaansa rakennuksia tunnetaan kymmeniä ja niiden joukossa on NNKY:n liittotalo (yhdessä **Aili-Salli Ahde-Kjälmanin** kanssa), joka vihittiin käyttöön 26.2.1928. Lönn asui talossa kuolemaansa saakka. Hänen ystävänsä kauppaneuvos **Hanna Parviainen** (1874–1938), joka oli talon huomattava rahoittaja, vietti täällä yhteisiä vanhuuden päiviä hänen kanssaan.

Hanna Parviainen (vas.) ja Wivi Lönniä asuivat Pariisin ohella Helkassa.

ja löi tämän tainnoksiin, koska hän oli haukkunut brittinäyttelijöitä ja erityisesti Elphickiä itseään. Hurtin virottua hänet autettiin huoneeseensa. Seuraavana päivänä saapunut näyttelijä ja elokuvan rahoittaja **Lee Marvin** kärsi suunnattomasti aikaerosta ja rupesi haukkumaan hotellia, kun ei saanut haluamaansa aamiaista. Elphick rauhoitteli, että kello on kuusi illalla.

Michael Elphick

– **The Great Pretender.**

Kate Elphick & Nigel Denison.

Sivu 123.

Hotelli Helkan nurkalla kuvattiin Gorkin puisto-elokuvan puhelin-koppikohtaus, ehkä jotain talon sisälläkin. Moni elokuvan tähdistä myös asui täällä.

KUVAT: MARI HYTINEN

Lahden NNKY:n puheenjohtaja Krista Karjalainen toivottaa kaikki kiinnostuneet tervetulleiksi Virsiä ja viiniä -iltoihin. Yhdistyksen kaunista jugendsalia voi myös vuokrata erilaisia tapahtumia varten. Tarkista seuraava Viiniä ja virsiä -illan ajankohta osoitteesta www.lahdennnky.com.

Virsiä ja viiniä Lahden NNKY:llä

Kaksi lahjaa nautittavaksi

Lahden NNKY:n tunnelmallisessa jugendsalissa on pöytä katettuna ja kynttilät sytytetynä. Pastori **Anna-Maria Kopo** sekä kanttorit **Miika Kallio** ja **Sonja Tissari** Lahden seurakuntayhtymästä virittävät sympaattiset, vuonna 1930 valmistetut Kangasalan urkutehtaan urut paikoilleen. Puheenjohtaja **Krista Karjalainen** asettelee loihtimansa iltapalat ja herkulliset jälkiruoat tarjolle. On aika avata virsikirjat ja laulaa illan ensimmäinen virsi, 105 *Aurinkomme ylösnousi*.

Tänään teemana ovat lämpöiset virret ja viinit. Aiemmin Lahden NNKY:llä on veisattu yhdessä mm. suomalaisia virsiä, uusia ja vanhoja virsiä sekä rakkausvirsiä. – Laulettavat virret valitsemme yhdessä. Yhdessä laulaminen ja viinien maistelu on hyvä kokonaisuus, jonka idea täällä Lahdessa lähti alun perin Anttilanmäen baarissa laulattamistamme kauneimmista joululauluista. Siellä tuli toive päästä laula-

maan lapsuusajan virsiä. Myöhemmin aloitimme yhteistyön Lahden NNKY:n kanssa, kertoo Anna-Maria Kopo.

Viini on luonnollinen osa elämää

Virsiä ja viiniä -tilaisuudet saivat Suomessa alkunsa jo vuonna 2007, kun toimittaja **Kaisa Raittila** kutsui ystäviään kotiinsa juuston, viinin ja virsikirjan kera. Tapa on sittemmin tuttu myös Porin SuomiAreenalta. Raittilan mukaan virret ja viinit ovat Jumalan lahjoja ja tarkoitettu nautittavaksi, josta Kopo on samaa mieltä. – Viini on luonnollinen osa elämää. Raamatussa sanotaan, että viini ilahduttaa surullista mieltä ja sitä on nautittava kohtuudella ja viisaudella.

Veisaamaan tullee Maisalle, Karille ja Tuijalle Virsiä ja viiniä -illat ovat jo tuttuja. – Virret ovat mieltä rauhoittavia. Pieneen määrään tekstiä on kiitetytty paljon hengellistä ravintoa. Täällä on myös rento tunnelma ja lah-

jakkaat muusikot. Hauska konsepti! – Mielestäni minulla ei ole hyvä lauluääni, mutta pidän paljon laulamisesta. Täällä voin rauhassa veisata muiden mukana!

Mari Hyttinen

Pastori Anna-Maria Kopo kollegoineen vastaa Virsiä ja viiniä -illoista.

”Sota sodista julmin”

Historia on aina jälkiviisautta. Tiedämme tänään syitä ja seurauksia, joita aikalaiset eivät tienneet, toisaalta he tiesivät paljon asioita, joista me emme ehkä koskaan pääse täysin selville.

Viime vuonna iloisissa merkeissä vietetty Suomi100 -juhla peitti jonkin verran tämän vuoden surullisten muistojen perspektiivistä sitä, että historia on maraton, ei pikajuoksu. Suomen itenäistyminen oli pitkä prosessi, jossa maamme ja koko maailmakin kulki usein kuilun partaalla.

”Vanha vuosi [1917] monine surullisine kokemuksineen, hirmuineen ja veritöineen on kammottavien muistojen kera siirtynyt iäisyyden aavaan mereen – ei kuitenkaan pisaroina ajan elämästä ja teoista sinne hukkuakseen iäksi, vaan suurena tuomiopäivänä noustakseen jälleen pisara pisaralta iankaikkisuuden helmasta sen vanhurskauden tuomioistuimen eteen, josta ei väärää tuomiota langeteta...” Näin alkaa Kotia Kohti -lehden ensimmäisen numeron pääkirjoitus vuodelta 1918. Kirjoittaja **Lydia Lyytikäinen** viittaa juuri saavutettuun, vielä perin hauraaseen itsenäisyyteen ja sitä jo edellisen vuoden aikana uhkaaman nousseisiin väkivaltaisiin tapahtumiin mm. Viipurissa.

Punainen ja valkoinen Suomi

Taloudellisesti kasvavalla mutta sosiaalisesti eriarvoisella Suomella ei ollut juuri mitään millä puolustautua, kun ensimmäisen maailmansodan loppupään tyrskyt kävivät viiveellä mutta voimalla Suomen yli. Venäjän bolševikit pitivät Suomen itsenäistymistä vain taktisena välivaiheena ennen kuin maa johdateltaisiin ”vapaaehtoisesti” Neuvosto-Venäjän huomaan. Valkoisen Suomen kenraalin **C.G. Mannerheimin** ja saksalaisen kenraalin **Rüdiger von der Goltzin** yhteisenä tavoitteena oli torjua Neuvosto-Venäjän uhka koko Euroopalle.

Epävarmoissa oloissa epäluulo, viha, puute ja pelko kääntyivät luokkataisteluksi suomalaisten kesken. Suomen lailinen hallitus kutsui saksalaiset avuksi omalle puolelleen. Suomalaisilla punakaartilaisilla ei ollut yhtä mahtavia johtohahmoja tai konkreettista tukea ulkomailla. Saksalaisten tulo Hankoon ratkaisi sodan jo huhtikuun alussa valkoisten hyväksi, vaikka sota vielä jatkui sen jälkeen.

Rukouksen paloa ja itseruuskintaa

NNKY:läiset olivat sodan keskellä tietenkin järkyttyneitä, mutta eivät passiivisia. He rukoilivat rauhan ja itsenäisyyden puolesta väkivallantekojä vastaan. Kirjoitusten mukaan he näkivät itsensäkin syyllisinä sisällissodan kauheuksiin, koska eivät olleet mielestään hoitaneet hengellisiä velvollisuuksiaan kunnolla: ”Oi sinä onneton, harhaan johdettu Suomen kansa. Etkö enää muista, kuinka Jumalasi on sinua kautta vuosi-

satojen niin hellästi hoivannut, läpi tuskien ja kärsimysten armollisesti auttanut! Miksi, miksi Hänet hylkäsit?”

Tehtaantytöjä ja -naisia tukemaan pyrkineet NNKY:läiset kokivat paikoin huonoa omaatuntoa. Muun muassa Työläisnaisten koti Sörnäisissä, jota ylläpiti Helsingin yhdistys vuodesta 1902, oli vuonna 1915 lakkautettu erinäisten vaikeuksien takia. Ajoitusta pidettiin onnettomana, sillä juuri nyt tuota kotia olisi kipeästi tarvittu, Kotia kohti -lehdessä arveltiin.

Lehden toimitusta kuularuiskujen rytkeessä

NNKY:n jäsenlehdet Kotia kohti (toimitus Kuopiossa) ja Mot hemmet (Tammissaareissa) eivät kuitenkaan paljoa politikoineet. Lehtien sivut täyttyivät pääosin hengellisestä ravinnoista, henkilöjutuista, paikallisyhdistysuutisista, runoista ja kertomuksista sekä kirja-arvosteluista.

Paperipula, yhteyksien katkeaminen ja turvallisuuskysymykset vaikeuttivat lehdentekoa. Kotia kohti -lehden toimitus valittaa lukijoille myöhästynyttä ilmestymistään mm. näin: ”Siellä, missä kansalaissota on raivonnut julmimmin, missä pyssyt, kuularuiskut ja tykit ovat paukkuneet, kuten meidänkin kaupungissamme, on säännöllinen työ ollut mahdoton työpaikoissa, jopa kodeissakin. Ei ole ajatus voinut irtautua nykyhetken kauhuista, ei käsi kynään tarttua”, kirjoitti **Minna Stenroth** (KK 2/18).

Stenroth jatkaa: ”Luodit kiitävät sihisten läpi ilman, pistoolit paukkavat. Kauhistus kuvastuu ihmisten kasvoista. Tuossa jo kaatuu yksi, tuossa toinen.

NNKY:n jäsenlehdet Kotia kohti ja Mot hemmet kirjoittivat mieluummin Jumalasta kuin sodasta.

Pois, pois, suoja etsimään ken voi! Sota on syttynyt, sota sodista julmin. Ei jaksaisi suu sitä lausua, ei kynä paperille piirtää. Ja kuitenkin se on totta. Kansalaissota isänmaassamme raivoaa, veli veljeä vastaan seisoo.” (KK 2/18).

Helsingin Oman talon syntysanat

Riutulan lastenkodista Inarista kirjoitettiin lehteen 8.4.1918 kirje, jossa todetaan: ”Tähän asti on Herra meitä auttanut ja suojellut. Ei mitään rauhatonmuutta ole tapahtunut. Yleinen elintarvikepula on luonnollisesti meitäkin koetellut. Viime kesänä, jolloin tonttijärjestelmä täällä pantiin käytäntöön, tuli määräys, että meidän on luovutettava naapureille suuri osa jauhovaroistamme.”

NNKY:ssä pyrittiin heti sodan päätyttyä elämään normaalisti. Elokuussa pidettiin vuosikokous ja NNKY:n 20-vuotisjuhla Käkisalmissa, jossa

myös lausuttiin NNKY:n Helsinkiin rakennettavan Oman talon syntysanat.

Punaorvoista huolehtiminen

NNKY:läiset pyrkivät toimimaan silanrakentajina ja korjaamaan kansakunnan tulehtuneita suhteita. Yksi tapa auttaa oli punaorvoista huolehtiminen. Sijoituspaikat punaorvoille nousivat valtion huoltokomitean työlaitteille. Aluksi haluttiin erottaa lapset ”punaisten äitien turmiollisesta vaikutuspiiristä” ja sijoittaa lapsia valkoisiin koteihin, mutta nämä asenteet lievenivät 1920-luvun kuluessa. Mieluiten orpolapset pyrittiin sijoittamaan sijaiskoteihin, mutta laitoksiakin tarvittiin. Kuopion NNKY otti tehtäväkseen kunnallisen lastenkodin puutteessa perustaa oman.

Pilvi Orasuo kirjoittaa pro-gradu-tutkielmassaan näin: [...] ”lastenkoteihin sijoitettujen lasten kokonaismäärä oli 1920-luvulla suurempi kuin sijais-

koteihin sijoitettujen määrä. Tämä johtuu siitä, että viisi kuopiolaisista punaorvoista oli sijoitettu vakituisesti NNKY:n lastenkotiin heti sen perustamisesta vuonna 1919 lähtien. Nämä viisi lasta muodostavat sijoitettujen punaorpojen määrästä suhteellisen ison osan, kun koko tarkastelujakson ajan 1–5 lasta oli vakituisesti sijoitettuna NNKY:n lastenkotiin.”

Anne Lagerstedt

Lähteet:

Kotia kohti 1–10/1918, Mot hemmet 1–10/1918.
Suuri sisarpiiri. Marjo-Riitta Antikainen. SKS.
Haastaja Saksasta 1918 – von der Goltz ja Mannerheim, Touko Perkkio, Docendo /Vesa Karonen HS 11.3.2018.
”Sillä rahalla ei voi tulla toimeen jos ois kuinka hyvä laskupää.” Punaorpojen avustaminen Kuopiossa 1918–1933. Pilvi Orasuo, Jyväskylän yliopisto 2014.

#totuusvapauttaa on luterilaisen kirkon väen tapa sanoa: nyt riittää!

Kirkkomme ei ole kaikille turvallinen. Myös evankelis-luterilaisessa kirkossa on monilla kokemuksia seksuaalisesta häirinnästä ja ahdistelusta. Joskus ne ovat johtaneet kirkollisiin tai yhteiskunnallisiin oikeusprosesseihin, useimmiten niistä ei kuitenkaan puhuta. Häirinnän kohteeksi joutuneita on jopa kehoitettu vaikenemaan. Nyt riittää!

Voit allekirjoittaa vetoomuksen, jos olet itse kokenut seksuaalista häirintää tai haluat allekirjoittamalla osoittaa

tukesi niille, jotka ovat sitä kokeneet. Voit myös halutessasi jakaa oman kertomuksesi omakokemukseni@gmail.com -osoitteen kautta. Kaikki viestit käsitellään anonyymisti, mutta toivomme että ilmoitat viestin yhteydessä oman nimesi.

Kerro viestissäsi myös haluatko, että se julkaistaan kampanjan blogissa. Kirjoituksia ei julkaista ilman lupaa. Sähköposteja käy läpi kaksi luotettavaa, vaitiolovelvollisuutta noudattavaa henkilöä.

info

■ Voit allekirjoittaa vetoomuksen Facebookissa-ryhmässä #totuusvapauttaa #sanningenbefriar #duohtavuohdadahkäfridjan. Jos et halua allekirjoittaa koko nimelläsi, myös etunimi tai ammatti ja paikkakunta riittää.

#sanningenbefriar är vårt sätt att säga – nu räcker det!

Kyrkan är inte trygg för alla. Det finns många erfarenheter av sexuella övergrepp och trakassering också i kyrkor och i andra religiösa samfund.

Ibland har de lett till rättsprocesser, men oftast omges de med tystnad och handfallenhet. Utsatta har fått rådet att hålla tyst om sina upplevelser. Men nu räcker det!

Välkommen att skriva under uttalandet här, om du utsatts för övergrepp och trakasserier eller om du vill uttrycka ditt stöd för de utsatta.

Man kan också dela med sig av sin egen berättelse via omakokemukseni@gmail.com. Berättelserna behandlas anonymt, men vi hoppas du kan meddela oss ditt namn.

Meddela också om du vill att berätt-

telsen publiceras på bloggen. De publiceras alltid anonymt. Ingen berättelse trycks utan tillstånd. Berättelserna går igenom av två för uppdraget anförtrödda personer som behandlar berättelserna konfidentiellt.

Eeva Renvallin suunnittelema kuultokudos Turun NNKY:n toimitilan seinällä muistuttaa siitä, miten me kristittyinä olemme yhdessä veneessä, jota Kristus valaisee maailman myrskyisellä merellä.

Turun NNKY:n kodinsiunaus

■ Turun NNKY:n perusteellinen linjasaneeraus valmistui viime syksynä. Tuomiorovasti **Heimo Rinne** siunasi to 25.1. toimitilamme "Vähiksen". Turun Tuomiokirkkoseurakunta vuokraa kerhotilamme pienryhmille mm. sinkkutyön ja Sanansaattajien kansainvälisen Toivoa Naisille -liikkeen, Hanna-rukousryhmän toimintaa varten.

Arkipiispa **Martti Simojoki** vihki

50 vuotta sitten uuden huoneistomme toivoen, että toimisimme elämänuskallisuuden jakajana. Yhdistyksen pitkäaikainen entinen puheenjohtaja, 90-vuotias **Säde Loimaranta** muistutti tämän vuoden juhlassamme, että saamme olla kiitollisia Jumalalle voidessamme yhdessä seurakunnan kanssa toteuttaa samaa työnäkyä tiloissamme.

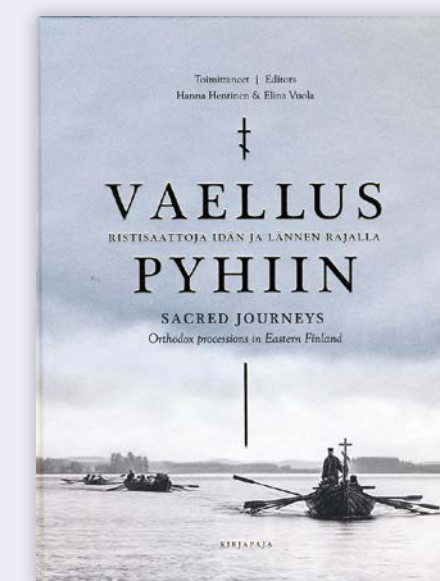
Anneli Salenius

Ristisaatto on jumalanpalvelusta jalan

■ Pyhiinvaellus on maailman vanhimpia matkailun muotoja. Se on hengellinen kokemus, mutta myös matka paikalliseen kulttuuriin, luontoon ja historiaan. Ristisaattoperinteessä yhdistyvät kokemukselliset, materiaaliset, ruumiilliset, hengelliset ja teologiset elementit.

Vaellus pyhiin – Ristisaattoja idän ja lännen rajalla. Sacred journeys – Orthodox processions in Eastern Finland -tietokirja (Kirjapaja) vie lukijan kuvin ja sanoin Pohjois-Karjalan korpimaaseen tutustumaan ristisaattoperinteeseen.

Ristisaatot ovat tärkeä osa ortodoksisen kirkon jumalanpalveluselämää. Pitkät vaellusristisaatot kulkevat useita päivämatkoja. Pohjois-Karjalassa vaellusristisaattojen perinteitä alettiin elvyttää 1980-luvun alussa. Samalla vaellukset ovat elvyttäneet monien autioituvien kylien perinteitä ja sivutuotteena on syntynyt myös uusia paikallisia tapahtumia.

Sopivaa myös etsijöille ja epäilijöille

Siirtokarjalaiset ja heidän jälkeläisensä ovat Neuvostoliiton hajoamisen jälkeen voineet matkustaa vanhoille kotiseu-

duilleen. Pohjois-Karjalassa, ja toisinaan Venäjän rajan yli ja takaisin, vaelletaan hiihtäen, soutaen, polkupyörillä ja kävellen. Uskollisimmat vaeltaajat ovat ortodokseja, mutta vuodesta toiseen vaellusristisaattoihin osallistuu myös luterilaisia, etsijöitä, luonnonystäviä, uskovia ja uskonnottomia.

Kirjan ovat toimittaneet professori **Elina Vuola** ja valokuvaaja **Hanna Hentinen**. Siihen ovat kirjoittaneet myös yliopistonlehtori FT **Helena Kuopari** ja kulttuurin alalla työskentelevä FT **Auli Leskinen**. Kirjan artikkelit ovat myös englanniksi, joten tämä hienoin kuvin toimitettu kirja on myös erinomainen lahja ulkomaalaisille ystäville ja yhteistyötovereille.

Hanna Henttisen Ristisaatto-kuville on avattu valokuvanäyttely Kulttuurikeskus Sofiassa Helsingissä ja se kestää kesäkuun viidenteen päivään saakka.

Anne Lagerstedt

♥ sallistu & vaikuta:

Seurakuntavaalit 2018: Mitä sä aiot tehdä?

- ♥ Lähden ehdolle
- 👍 Innostan kaverini ehdolle
- 😊 Äänestän

Tiedot NNKY-palstalle: Näkyvä Nainen 3/2018 to 16.8. **mennessä** osoitteeseen anne.lagerstedt@ywca.fi, kiitos. Kaikien yhdistysten tiedot tervetulleita. Tiedot pyydetään toimittamaan mahdollisimman ytimekkäästi ilmaistuna. Toimitus varaa oikeuden lyhentää tekstiä.

ETELÄ-POHJANMAAN NNKY

➔ **Juurikuja 5**
60510 Hyllykallio
pj. Pirkko Takala, p. 050 401 4565
pirkko.takala@netikka.fi
ep.nnky@gmail.com

HELSINGFORS KFUK

➔ **Arkadiagatan 33 A 13**
00100 Helsingfors
www.helsingforskfuk.fi
pj. Maria Lindberg
045 132 1566
maria.lindberg@evl.fi

HELSINGIN NNKY

➔ **Mechelininkatu 15 A 8**
00100 Helsinki
p. 044 594 4528
hnnky@hnnky.fi, www.hnnky.fi
pj. Katri Jussila
tj. Leena Viikka
[Facebook Helsingin NNKY](https://www.facebook.com/HelsinginNNKY)

VUOSAAREN TYTÖT

Avoimet olohuoneet Rastilassa ti klo 14–17 (4.–6.-lk tytöt) ja ke klo 15–18 (7.–9.-lk tytöt).
Avartti-ryhmät (14–18-v.): uusia juttuja keskiviikon aivojen olohuoneeseen yhteydessä.
Pilotti -6.–7.-lk. tytöille, jotka toivovat uusia kavereita, erilaisia harrastuksia ja mielekästä tekemistä, to klo 15–18.

HARRASTEKERHOT

Tytöt ja pojat tervetulleita! Kerhoihin ilm. harrastushaku.fi -sivustolla, hakusanaksi kerhon nimi.
• TIISTAISIN
Liikuntakerho 3.–6.-luokkalaisten, klo 14–16 Meri-Rastilan nuorisotalo. Maksuton, ei ennakkoilmi.
Kokkikerho 3.–6.-lk., klo 17–19 Meri-Rastilan nuorisotalo, 25 €/kausi.
Pulla- & puuhakerho 1.–3.-lk., klo 15–17 Malmin nuorisotalo, 25 €/kausi.
Pulla- & puuhakerho 4.–5.-lk., klo 17–19 Malmin nuorisotalo, 25 €/kausi.

• KESKIVIKKOISIN
Kokkikerho 3.–6.-lk., klo 16–18 Kallahden nuorisotalo, 25 €/kausi.
• TORSTAIN
Taide- ja välipalakerho 3.–6.-lk., klo 16–18 Kallahden nuorisotalo, 25 €/kausi.
Luomakuntakerho 3.–6.-lk., klo 17–19 Viikin nuorisotalo, 25 €/kausi.

ILOA LUONNOSTA JA ELÄIMISTÄ -luomakuntaleirit 9–12-v. tytöille. Lisätiet. toiminnan-ohjaaja.
Päiväleirit 4.–8.6. ja 18.–21.6. klo 9–15, Töölön tyttöjen tupa.
Yöleirit 11.–15.6. ja 9.–13.7. Östersundomin leirikeskus.
Yöleiri 30.7.–1.8. Vartiosaari. Ilm.: harrastushaku.fi -sivustolla, hakusanalla luomakuntaleiri.
Leirinohjaajien koulutus 11.–12.5. Uutelan kämpä, Lisätiet. ja ilm. koulutukseen (max 8 hlöä) toiminnan-ohjaajalle.

VOIMASISKOT -ryhmät ti-iltaisin: Töölön Tyttöjen Tuvalla venäjänkielisten maahanmuuttajanaisten ryhmä, ohj. Anna Kajava, annushka.kajava@gmail.com. Vartiokylän kirkolla, ohj. Paula Enckell.
Vantaalla Myyrmäen kirkon monitoimitilassa, ohj. Anne-Marja Isoaho.
Ryhtyisitkö Voimasiskot-ryhmän ohjaajaksi? Ota yhteys toiminnan-ohjaajaan.

KAMALAT ÄIDIT® -vertaisryhmä joka toinen ma klo 17.30–19.00 Helsingin NNKY:ssä 4.–6.-lk tytöt ja ke klo 15–18 (7.–9.-lk tytöt).
Avartti-ryhmät (14–18-v.): uusia juttuja keskiviikon aivojen olohuoneeseen yhteydessä.
Pilotti -6.–7.-lk. tytöille, jotka toivovat uusia kavereita, erilaisia harrastuksia ja mielekästä tekemistä, to klo 15–18.

NUORTEN NAISTEN KIRJAPIIRI noin 18–35-v. naisille kerran kk. Ohj. Veera Lupunen.

MUSIIKKILEIKKITOIMINTA Mikael Agricolan kirkko, Tehtaankatu 23. Keskiviikkoisin **ryhmä 1**: vauva + vanhempi klo 15.00–15.30; **ryhmä 2**: 1–2-v. + vanhempi 15.45–16.15, **ryhmä 3**: 3–4-v. (vanhempi voi olla mukana) 16.30–17.00, **ryhmä 4**: 4–5-v. 17.15–17.45.
Hinta 110 €/lukukausi. Ilm. kotisivun lomakkeella.

TULE VAPAAEHTOISEKSI: Ehtisitkö silloin tällöin toimiston avuksi tai emännäksi tilaisuuksiin, vapaaehtoisohjaajaksi tyttöjen ryhmään ja leireille tai ryhtyisitkö ryhmänohjaajaksi? Kysy lisää toiminnanjohtajalta, räätälöidään sinulle sopiva va-

paaehtoistehtävä kiinnostukseksi mukaan.

HÄMEENLINNAN NNKY

➔ **Saaristenkatu 19 B**
13100 Hämeenlinna
pj. Irja Appelroth
p. 050 60 825
irja.appelroth@gmail.com

IMATRAN NNKY

➔ **pj. Auli Piiparinen**
p. 050 411 8177
auli.piiparinen@gmail.com

JOENSUUN NNKY

➔ **Malmikatu 2**
80100 Joensuu
nnky.joensuu@kolumbus.fi
050 387 8950

JYVÄSKYLÄN NNKY

➔ **Puistotori 4**
40100 Jyväskylä
Tanja Nieminen
p. 040 740 4472 (ma–to 9–12)
jklennky@elisanet.fi

Ajantasaiset lisätiedot ohjelmasta verkkosivuilta.
Kysy lisätietoja toiminnanohjaajalta, ellei toisin mainita.

AIKUISTEN TOIMINTARYHMÄT
Avoimien kohtaamispaikka aamiaisineen (5 €) ti klo 9–11:
24.4. Maailman NNKY-päivä, Sanna Haapasaari.
8.5. Musiikkitoimintatuokio, Jenny Haapalainen.
15.5. Suomen NNKY-liiton pääsihteerin Anne Pönnin esittely.
Kesätuon jälkeen aamupalatilaisuudet jatkuvat 4.9.

Leiden leffatreffit. Lisätietoja ja ilm.: p. 040 740 4472, jklennky@elisanet.fi
Kirjapiiri I joka kuun 2. ma klo 13, Sirkka Ruokokoski.
14.5. Juha Hurme: Niemi.
Kirjapiiri II joka kuun 1. ti klo 13, ohj. Pirjo-Liisa Sillgren.
8.5. Helena Siner-vo: Armonranta.
Exodus-raamattupiiri kerran kk to klo 14, Heidi Watia. Lisätiet. toim. ohj.
Latinanpiiri joka kuun toinen ti (15.5. ja 11.9.) klo 13, ohj. Pirkko Sintonen.

Laku-ryhmä Lauantain toivotut levyt -ohjelman hengessä joka kuun 1. pe (4.5. ja 7.9.) klo 13.
Voimasiskot-vertaisryhmä. Etsimme kahta vertaisohjaajaa syksyllä alkavaan Voimasiskot-vertaisryhmään. Voimasiskot-toiminnan tarkoituksena on antaa naisille työkaluja omien tunteiden ja voimavarojen tunnistamiseen. 10 kertaa kok. ryhmä aloitetaan syyskuussa. Voit ilmoittaa myös kiinnostuksestasi osallistua ryhmään toiminnanohjaajalle.

na on antaa naisille työkaluja omien tunteiden ja voimavarojen tunnistamiseen. 10 kertaa kok. ryhmä aloitetaan syyskuussa. Voit ilmoittaa myös kiinnostuksestasi osallistua ryhmään toiminnanohjaajalle.

NUORET AIKUISET
Nuorten aikuisten lauluryhmä Jännät. Harjoitukset väh. joka toinen ti klo 18.15. Ei koelauluja. Lukukausimaksu 5 €.
Ännälän Äx-naiset. Nuorten ja työikäisten naisten toimintaryhmä. Lisätiet.: toim. ohj.

LAPSET JA NUORET
Musiikkileikkikouluryhmät ke, 50 € lukukausi.
Pianotunnit ma ja ti -ip, syyslukukausi alk. 80 €.
Partiolippukunta Harjun partiotytöt. Lisätiet.: Sanna Kallio, 040 706 8768, kallionsanna@gmail.com.

KESKI-UUDENMAAN NNKY

➔ **pj. Anna Liisa Karjalainen**
p. 040 759 8909
alkarjalainen@gmail.com

Englannin keskusteluryhmä Tied. liisa.hynynen@pp.inet.fi.
ITU-töön puhelinpäivystys ma ja to klo 16–20, p. 040 518 8783.

KOTKA KFUK

➔ **pj. Liisa Toikka**
045 673 1949
liisa.toikka@pp1.inet.fi

KOTKAN SEUDUN NNKY

➔ **pj. Taru Kainlauri**
p. 040 708 4091
taru.kainlauri@luukku.com

KUOPION NNKY

➔ **toimisto@knnky.fi**
www.knnky.fi
p. 044 772 1928, Helena Kesonen
pj. Marja-Leena Konttinen
mlkonttinen@knnky.fi
Toimisto avoinna ma–to klo 11–14 muina aikoina pj. 050 542 7561
Toiminta keskittyy Vuorikatu 22 tiloihin

Riisa Ortodoksimuseo -retki, kokoonnutaan Ortodoksimuseon edessä, la 21.4. klo 13.
Raamattuluento/SRO su 22.4. klo 17.
ITU-ryhmä to 26.4. klo 17.
Voimasiskot™-ryhmä la 28.4., 12.5. ja 19.5. klo 15.

ALTTI HOLMROOS

Lasten ja isovanhempien leiri luo yhteyksiä

Airiston monista purjehduskilpailuista tutussa maisemassa sijaitsee Harvan saari. Viime kesänä isovanhempien merimatka yhteiselle leirille jälkikasvumme kanssa alkoi Turun seurakuntien partiolaivojen satamasta. Nuorempi sukupolvi oli selvästi meitä isovanhempia joustavampi tutustumaan muihin matkalaisiin.

Leirin osanottajat tutustuivat saareen yhteisten leikkien kautta. Erikoisen paljon rohkeutta ja vähän rämäpöisyyttäkin vaati kiipeily heiluvaan torniin.

Ohjelmassa oli vanhemmille leiriläisille myös henkistä antia, jonka sisältö koski matkassa mukana olevia lapsenlapsia. Myös leirillä käyneen luennoitsijan puhe isovanhemmuksesta avasi ajatuksia.

Teimme pieniä venematkoja lähisaaristoon ja kävimme mm. maan vanhimmassa saaristohotellissa.

Ruokailujen, yhteisten keskustelujen, yhdessäolon sekä lastenlasten kanssa oleskelu taisi olla monelle hyvin tervetullutta, joten jatkoa tapahtumalle on tulossa 6.–9.8.2018. Altti Holmroos

SEURAAVA LEIRI isovanhemmille ja 6–14-vuotiaille lapsenlapsille pidetään Harvan saaren leirikeskuksessa **6.–9.8.** yhteistyönä Turun NNKY:n ja Turun ja Kaarinan srk-yhtymän kanssa.

Ohjelmassa on mm. ulkoilua, uintia, melontaa, kädentaitoja ja iltanuotioita. Yhteismajoitus, mahdollisuus myös telttamajoitukseen.

Leirimaksut: aikuinen + lapsi 150 €, lisälapsi 60 € (6–14-v.), lisäaikuinen 90 €, sis. ohjelman, majoituksen, ruokailut ja vakuutuksen.

Ilm. viim. 30.6. (14 vrk maksuaikaa).

Lisätietoja Mika Wallin, p. 050 597 6030, mika.wallin@tunmky.fi.

KirjallisuusKahvila ”Mummo”, Antti Heikkinen su 29.4. klo 14.
Raamattukurssi/SLEY su 5.5. klo 13
”Tervetuloa kotiin”/SLEY su 6.5. klo 15.
Raamis/SRO ma 7.5., ja 21.5. klo 16.30.
Venäjänkielisten naisten ryhmä ke 9.5. klo 18.
”Matkakumppanuus”-raamattupiiri, käsitellään seur. su tekstejä ke 9.5. klo 13.
Kevätjuhla su 20.5. klo 14.
Kesäretki Savonlinnaan, taidetta, kulttuuria, historiaa ja Saimaan järvi- ja maisemia, la 16.6. lähtö klo 7 Kuopista/torin tilausajopysäkki, ilm. 6.6. menn. KNNKY toimisto puh. 044 772 1928 tai puh. 050 542 7561, hinta 110 €, jäseniltä 90 €, tilille FI87 5600 0540 0761 25. Retkenjohtaja Leena Parkkonen.
Valtakunnalliset Lähetysjuhlat Kuopiossa 25.5.–27.5., KNNKY:llä kahvilatoimintaa.

MÄNTYHARJUN NNKY

➔ **pj. Auli Jokinen**
p. 040 513 9857

OULUN NNKY

➔ **Asemakatu 15**
Käyntiosite: Isokatu 15
90100 Oulu
nnky.oulu@co.inet.fi
Toiminnanohjaaja 040 751 4480
www.facebook.com/OulunNNKY
www.ywca.fi → Oulun NNKY
www.kamalataidit.fi

Käsityökahvila ma ja ke klo 12–15.
Monikulttuurinen naisten kerho to klo 14–16.

Kirppis ke ja to klo 16–18, Asemakatu 15.

Taizé-henkinen rukoushetki su klo 18 Keskustan srk-talossa, Isokatu 17.
IKIOMA ensikirjatalokoot 5.5. klo 12–17. www.ikiomaensikirja.fi.

Sima- ja munkkimyyjäiset ma 30.4. klo 11–14.

Naiset yhdessä – vierailut Oulun Ensi- ja turvakodilla noin kerran kk. Lisätiet. 040 751 4480.

ITU-tukea kriisiraskaustilanteeseen puh. 044 792 2229. Mahd. myös hlökoht. tapaamiseen.

Tilaisuuksista tietoa myös Isokatu 15:n toimistolla ma–ke klo 9–15, to klo 10–17, pe suljettu.

PIRKKALAN NNKY

➔ **pj. Tuula Talikainen**
p. 040 063 6524

PORIN NNKY

➔ **pj. Niina Mannila**
niina.mannila@gmail.com
p. 044 575 0994

SAVONLINNAN NNKY

➔ **Linnankatu 22 A**
57130 Savonlinna
pj. Ulla Juuti
p. 044 322 9371
ulla.juuti@suursaimaa.com

Itu-työ Keskusteluapua yllätysraskaustilanteesta ja raskaudenkeskeytyksen jälkeen.
Maksuton raskaustesti. **Neuvonta-**

Katso myös: www.ywca.fi → Paikallinen toiminta

piste ma klo 15.30–18 Savonlinnan NNKY:n toimistolla, Linnankatu 22 A.
Puhelinpäivystys 044 349 53474 ma klo 15–20, itusavonlinna@gmail.com, www.ituprojekti.net.

SYSMÄN NNKY

► **pj. Virva Hokkanen**
p. 040 735 3242
virva.hokkanen@phnet.fi

NNKY-illat kerran kk.
NNKY Nuotassa vappuisissa merkeissä su 29.4. Lähetystyöntekijä Aili-Maria Manninen vieraillee.
Hiljaisen rukouslaulun retriitit 4.–6.5. ja 5.–7.10. Olavinrannassa, ohj. Kirsti Autio.
Tapulikahvila 17.06.–12.08.
Näytelmä Uotinpäiville 28.–29.07. yhteistyössä Ryhmäkodin asukkaiden kanssa.

TAMPEREEN NNKY

► **Hämeenpuisto 14 F**
33210 Tampere
p. (03) 254 4000,
www.tnnky.fi
Siskolikka, Satakunnankatu 31 B
GL-Salonki, Satakunnankatu 28 B

TILAISUUDET
Meitä kantaa Jumala -naistentilaisuudet klo 14.00, Kalevan srk-sali, Liisanpuisto 1.
Läheisyydessä la 21.4. Pia-Maria Turunen.
Maailman NNKY-päivän keväinen sauvakävely ti 24.4. klo 10. Lähtö Aleksanterin kirkon suihkulähteeltä. Ilm.: marjatta.muilu@tnnky.fi, p. 050 307 4074.
Sääntömääräinen kevätkokous to 26.4. klo 18. Siskolikka.
Keho tunteiden tulkkina -ryhmä klo 17–18.15, ma, 7.5. *Omien rajojen vahvistaminen*, 14.5. *Minä-tasapaino*, 21.5. *Vireystilan säätely ja rentoutuminen*. Kehollisia keinoja tunteiden kanssa työskentelyyn. Kolmen kerran hinta 60 €. Ohj. Ja ilm.: asta.lehtimäki@tnnky.fi.

TOIMINTARYHMÄT
Kansainvälinen naisten olohuone, ke klo 10–12, Siskolikka, Marjatta Muilu.
Kulttuuri- ja keskusteluryhmä ke klo 14, Hervannan kirkko.
Kulttuuri- ja keskusteluryhmä to klo 15–17, Siskolikka, M. Muilu.

ITU – NEUVONTATYÖ
Valtakunnallinen itu-päivystyspuhelin ma–pe klo 9–21, p. 050 401

5567. Tampere: p. 040 832 9001.
Neuvontapiste itu, keskusteluapua ja ilmaisia raskaustestejä, ti klo 12–16 ja to klo 12–18, Hämeenpuisto 14 F, 3. krs, p. 040 832 9001, itu@tnnky.fi. Tied. ja ilm.: Outi Papunen p. 040 832 9001.

TOIMINTAA ÄIDEILLE JA LAPSLLE
Siskolikan kahvilassa, avoimet ryhmät:
Perhekahvila ma klo 10–13. Marjo Saarinen ja Kaisa Koponen.
Avoin Iltaryhmä ke klo 17–19. Saari-
nen, Koponen.
Avoin kahvila yksinhuoltajille tai muuten yksin lapsensa kanssa ole-
ville to klo 10–13, Papunen, Saarinen,
Koponen.
Masu-kahvila Tampereen kaupun-
gin kanssa, Saarinen.
Lisätietoja ryhmistä Marjo Saarinen
p. 044 784 2377 tai Kaisa Koponen p.
044 774 0001.

ÄIDIKEPÄLVELU
Kotivähennyskelpoista lastenhoitoa-
pua tilapäiseen tarpeeseen
Äidikevälitys ma–pe klo 8–11, p. 040
586 5045

**SOFIAN PYSÄKKI, SUOMEN KIELEN
JA KULTTUURIN RYHMÄT**
Satakunnankatu 31 C, 3. krs, hitaasti
etenevät ryhmät, kouluttajina Eija
Kepsu ja Jaana Oikari.
Aamupäiväryhmä ma–pe klo
9–11.45, **iltapäiväryhmä** ma–pe klo
12.15–15.
Puhelinaika p. 050 995 7696 ma–pe
klo 10–10.30 ja 11.45–12.15 Tied. mui-
na aikoina: eija.kepsu@tnnky.fi.

Liiton toimisto
lomalla
22.6.–29.7.

LIIKUNTAA
Lentopallo to klo 9.30, NNKY:n sali,
Heli Mäenpää.
Gospel-lattarit™ Ma klo 17.30 (75
min.) Härmälän srk-sali, Talvitie 26,
Mari Vuorisalmi ja Tuikka Närhi.
Ti klo 18, Epilän srk-talo, Suurmäen-
katu 5, Asta Lehtimäki.
Ke klo 17.30, Härmälän srk-sali, Talvitie
26, Tuikka Närhi ja Asta Lehtimäki.

Hyvää kesää!

2018 Suomen NNKY-liiton kalenteri

Tervetuloa mukaan NNKY:n toimintaan! Kalenteri sisältää Suomen NNKY-liiton ja yhteistyökumppaneiden järjestämiä tapahtumia, tilaisuuksia ja teemaviikkoja. Kalenteriin voi tulla muutoksia.

Taphtumia ja tilaisuuksia:

- Maailman NNKY-päivän brunssi **24.4.** Helsingissä
- Naiset tunturissa Tunturikeimiöllä **26.8.–1.9.**
- NNKY:n järjestöpäivät **5.–7.10.** Jyväskylässä
- Tuomasmessu **14.10.** Helsingissä
- Liiton kokous **24.11.** Helsingissä

Teemapäiviä ja -viikkoja:

- Maailman NNKY-päivä **24.4.**
- Kansainvälinen nuorison päivä **12.8.**
- Kansainvälinen vanhusten päivä **1.10.**
- Kansainvälinen tyttöjen päivä **11.10.**
- Ekumeeninen vastuuviikko
- Valoa, ei väkivaltaa & kansainvälinen päivä naisiin kohdistuvan väkivallan lopettamiseksi **25.11.**
- NNKY:n Unelmanpäivä **2.12.**
- Kansainvälinen vapaaehtoistoiminnan päivä **5.12.**

To klo 18.30, Vuorentaustan srk-koti,
Mastontie 27, Ylöjärvi, Mervi Per-
kiö-Kuosmanen ja Riikka Salo.
Gospel-lattarit™ Special, Ma klo 10,
Dame Clave tanssikoulu, Satakun-
nankatu 29, Asta Lehtimäki.
Ti klo 17.00, **Ihanasti ikääntyneet**,
Epilän srk-talo, Suurmäenkatu 5.
Maarit Saarela.
Tied.: Maarit Saarela, p. 050 995 7697.

PARTIOLIPPUKUNTA
TAMPEREEN LOKIT RY
Pamaus-partiotilat, Satakunnankatu
31 B, 3. krs., Postiosoite Hämeenpuis-
to 14 F, lippukunnanjohtaja Milla Ka-
jala p. 050 495 0359, millakajala@gmail.com,
partiosihteri Marjatta Muilu,
(03) 254 4041, marjatta.muilu@tnnky.fi,
www.tampereenlokit.fi.

TURUN NNKY

► **Vähä Hämeenkatu 12 a**
20500 Turku
turun.nnky.com
0400 821 905
www.ywca.fi

Puutarhailta puutarhuri Juha Kaila
kertoo parvekkeen hyötypuutarhas-
ta ja laatikkoviljelystä. Ti 15.5. klo
18.00. Vapaa pääsy. Kahvipuffet.
Keppihevosleiri suunnitteilla kesä-
kuulle.
Isovanhempi-lapsi leiri Harvan
saaren leirikeskuksessa 6.–9.8. (ks.
esittely sivulla 21)

VAASAN NNKY

► **Kirkkopuistikko 30**
65100 Vaasa
pj. Arja Sillanpää
p. 040 516 1888
arja.sillanpaa@gmail.com

VÄÄKSYN NNKY

► **pj. Eija Huovinen**
p. 040 357 7037
eija.mirjahuovinen@gmail.com

ÄBO KFUK

► **ordförande Leila Storgård**
tel. 040 505 0760

Kirjoja, kirjoja

Kaiken keskellä yksin. Niina Junttila. Tammi

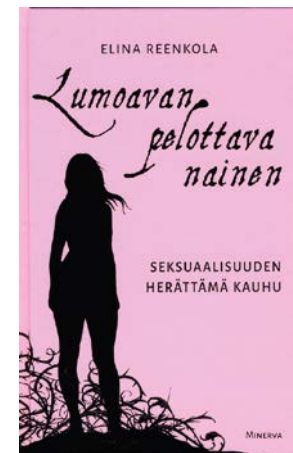
Yksinäisyyden ydintä on merkityksettömyyden tunne, joka suurimmaksi osaksi on tunnetta siitä, ettei kuulu laumaan tai ettei voi tehdä mitään, mistä olisi itsen lisäksi hyötyä ja iloa myös muille. Yksinolon voi kyllä valita, varsinkin introvertit osaavat nauttia siitä, mutta kaikella on rajansa. Sosiaalinen olemassaolomme perustuu nähdäksesi ja kuulluksi tulemiselle – mieluiten myönteisesti. Siksi kiusaaminen ja ostrakismi (ulkopuoliseksi sulkeminen) ovat henkisen väkivallan muotoina yhtä raakoja kuin fyysinen pahoinpitely. Kiusattu saa pysyviä ajatusvääristymiä, joiden kautta hän näkee sosiaaliset kuviot säännönmukaisesti itsensä vastaisina. Naurunremakka missä tahansa ympäristössä herättää ikävän tunteen. Onneksi yksinäisyydestä on mahdollista murtautua irti ja yksinäistä voi auttaa.

Unen lahjoja. Taina Laane. Kirjapaja

Jos mindfulnessin käyttö psykologisena apuneuvona ei pelota, voi kokeilla Taina Laanen itsemyötätuntoon perustuvia ohjeita unettomuuden kukistamiseen. Unettomuus on laaja-alaista, yleensä stressin aiheuttamaa piinaa. Monet lääkärit pelkäävät hysteerisesti unilääk-

keiden määräämistä ja jättävät mieluummin potilaan heitteille, jos tämä ei löydä apua lääkkeettömistä hoidoista. Lääkäri hoitaa aina ti-
lastokeskivertoa, ei yksilöä. Unettoman syyllistäminen ei ole uusia asia. Laane puhdistaa vaivasta kärsivien maineen muistuttamalla, että unettomuus on tunnollisten ihmisten ongelma, niiden, joilla on vahva tarve onnistua hankkeissaan. Silloin on usein vaikea rauhoittua nukkumaan. Itsehypnoosi tehoaa vain suggestioalttiisiin, siksi moni jää hoidon ulkopuolelle.

Lumoavan pelottava nainen. Elina Reenkola, Minerva

Psykoanalyttikko Elina Reenkola on aikaisemmissa teoksissaan käsitellyt sytävätasolla naisvihaa sekä naisten että miesten taholta. Tällä kertaa hän porautuu naisen seksuaalisuuden ja hedelmällisyyden herättämään kateuteen ja kauhuun – sekä

kiehtovuuteen. Äidin ja lapsen varhainen vuorovaikutus houkuttelee onnistuessaan vauvan elämäniloon. Olosuhteet ja ristiriitaiset tunteet lasta kohtaan voivat horjuttaa kiintymyssuhdetta vakavasti. Lapsuus on meissä tallennettuna ruumiin muistiin ja ilmenee aikuisena tekoina ja suhtautumisena ihmisiin, ruumiiseen ja seksuaalisuuteen. Reenkola käyttää jälleen kiehtovasti klassisia kertomuksia havainnollistamaan ihmismielen kiemuroita. Hän kirjoittaa asioista suorasukaisesti ja samalla lohduttavasti.

Miksi vihaamme? Yksilön ja yhteisön tunteen anatomia. Raimo Juntumaa. Kirjapaja

Viha antaa voimaa puolustaa oikeuksiaan, mutta vihan tunteen kanssa olemme kuitenkin pääasiassa pulassa. Saammeko lapsina oppia käsittelemään vihaa rakentavalla tavalla vai joudummeko varastoimaan sen? Lapsen kasvaminen tapahtuu osin vihan voimalla. Nuoruudessa aggressio auttaa siirtymään lapsuudesta aikuisuuteen. Viha ei pidä kuitenkaan purkaa, vaan käsitellä. Itseinho tai viha on yksi vaikeimmin taltutettavista vihan muodoista. Viha yritetään heijastaa toisiin, kunnes itsekunnioitus on saavutettu tai palautettu. Turvattomuudentunne luo viholiskuvia, joita hyväksikäyttä-

mällä voidaan kiihottaa ihmisryhmiä toisiaan vastaan minkä hyvänsä asian nimissä. Samastuminen voittajaan pelastaa pelosta, siksi väkivaltaviihde on niin suosittua. Ihmisten luokittelu perustuu ennakkoluuloihin, pelkoihin ja oman heikkouden kokemukseen johonkin toiseen verrattuna. Kun kiistetään vastapuolen ihmisyyys, se menetetään myös itsessä. Silloin ihmisen julmuudella ei ole mitään rajaa.

Äiti aallokossa. Honkavaara, Majamaa, Raimoranta. Kirjapaja
Synnytyksenmasennus on eräs vaietuimmista asioista, vaikka ilmiö on todella yleinen. Raskaus ja synnyttäminen eivät ole pelkkää ruusunpuunaa, vaan voivat olla myös vaikeita kokemuksia. Suuri elämänmuutos, äidin keholliset tunteet ja hormoniheittely yhdistettynä omiin, esille putkahteleihin lapsuusmuistoihin, joita ei tiedä omanneensa, ovat rankka keitos. *Äiti aallokossa – kun vauvan mukana tulikin masennus* käsittelee masennuksen lisäksi lapsivuodepsykoosia. Kokemukset kertomukset tarjoavat oivaa vertaistukea. Masennuksen kanssa ei kannata jäädä yksin, sillä äidin masennus vaikuttaa myös pienokaiseen ja parisuhteeseen. Apua on tarjolla.

Anne Lagerstedt

The background is a solid light green color. It is decorated with several stylized, flat illustrations of people's heads and shoulders, arranged around the central text. The people have various skin tones (brown, orange, yellow, white), hair colors (red, blue, yellow, brown), and styles (curly, straight, short, long). Some are wearing glasses, and one is making a peace sign. The overall style is modern and inclusive.

ON WORLD YWCA DAY:

FIND YOUR VOICE, SHARE YOUR STORY!

WorldYWCA

